

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-041-4-35>

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ – ВИМОГА СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Алпатова О. М.

*кандидат біологічних наук,
доцент кафедри екології та географії
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

Гарлінська А. М.

*кандидат біологічних наук,
доцент кафедри медико-біологічних дисциплін
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Електронне навчання є інноваційною технологією, спрямованою на професіоналізацію та підвищення мобільності тих, хто навчається, і на сучасному етапі розвитку інформаційно-комунікативних технологій воно може розглядатися як технологічна основа фундаменталізації освіти [1, с. 109-110].

Це поняття досить давно і широко використовується в професійному середовищі. Найчастіше під терміном «Е-навчання» (англ. E-Learning, скорочення від англ. Electronic Learning) розуміють навчання, побудоване з використанням інформаційних і телекомунікаційних технологій [2, с. 11; 3, с. 241]. При цьому наголошується, що поняття «Е-навчання» часто вживається як синонім понять: дистанційне навчання, навчання із застосуванням комп'ютерів, мережеве навчання, віртуальне навчання, мультимедійне навчання, мобільне навчання [4].

Існує думка, що освіта – один із ринків, на якому після закінчення кризи боротьби з COVID-19, відбудуться радикальні зміни. Експерти вважають, що саме це явище може стати каталізатором онлайн-освіти і розвитку освітніх технологій, враховуючи безпрецедентну кількість шкіл та університетів, переведених на дистанційний режим через карантин.

Онлайн-навчання має ряд істотних переваг. На відміну від курсів для самостійного вивчення, системи LMS дозволяють реалізувати серед іншого дві складові, необхідні для ефективного навчання. Це мотивація учнів, що досягається завдяки різним формам залучення у навчальний

процес, а також зворотній зв'язок з викладачами – таким чином можна наблизитися до ефекту «живого» навчання.

Електронне навчання включає в себе всі види освітніх технологій з використанням електронних засобів навчання, зокрема:

- мультимедіа навчання;
- технології розвитку і навчання (англ. – TEL);
- розміщені на комп'ютері інструкції (англ. CBI), навчальний контент (англ. CBT);
- комп'ютерно (автоматично) згенеровані інструкції або консультації (англ. CAI);
- інтернет-навчання (англ. IBT);
- веб-навчання (англ. WBT);
- онлайн-освіту, віртуальну освіту через віртуальні середовища навчання (англ. VLE) (віртуальні середовища також називають платформами навчання);
- мобільне навчання (англ. m-learning) та цифрові освітні проекти [2, с. 57; 5; 6, с. 196].

Дистанційне навчання на сьогодні є одним із ключових напрямів оновлення всіх ланок освітньої системи України. Наразі відбувається науково-теоретичне осмислення дистанційних форм навчання, до наукового обігу входить нова термінологія, розробляється відповідне методичне забезпечення, проходить експериментальна апробація нових освітніх технологій.

При дистанційному навчанні можуть використовуватися різноманітні методи надання навчальної інформації – від традиційних друкованих видань до найсучасніших комп'ютерних технологій (радіо, телебачення, аудіо / відеотрансляції, аудіо / відеоконференції, E – Learning / online Learning, Інтернет– конференції, інтернет-трансляції).

Дистанційне навчання має низку переваг у порівнянні з традиційним навчанням: передові освітні технології, доступність джерел інформації, індивідуалізація навчання, зручна система консультування, демократичні стосунки між студентом і викладачем, зручний графік та місце роботи [7, с. 204].

Зараз активно використовуються інноваційні технології у навчанні: від інтерактивних додатків, прямих трансляцій до появи «інфлюенсерів в освіті», а також використання VR/AR-рішень (віртуальна і доповнена реальність). Світові компанії запускають кампанії, спрямовані на забезпечення доступу до освітніх ресурсів для всіх верств населення, особливо у віддалених або сільських районах.

Дані про стан електронного навчання в нашій країні та в усьому світі свідчать про нагальну необхідність його стимулювання, щоб забезпечити динамічний і прогресивний розвиток та впровадження на всіх рівнях освіти, перш за все, – вищої, тому що електронне навчання є інноваційною технологією, спрямованою на професіоналізацію та підвищення мобільності тих, хто навчається, і на сучасному етапі розвитку ІКТ воно може розглядатися як технологічна основа фундаменталізації вищої освіти [1, с. 84]. Впровадження ЕН в освіту є наступним кроком розвитку системи освіти в Україні та еволюції всього суспільства.

Література:

1. Семеріков С. О. Теоретико-методичні основи фундаменталізації навчання інформатичних дисциплін у вищих навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 – теорія та методика навчання (інформатика) / Семеріков Сергій Олександрович; Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К., 2009. – 536 с.

2. Bates T. National strategies for e-learning in post-secondary education and training / Bates Tony – UNESCO, 2001. – 132 p.

3. Trenholm S. Long-Term Experiences in Mathematics E-Learning in Europe and the USA / Sven Trenholm, Angel A. Juan, Jorge Simosa, Amilcar Oliveira, Teresa Oliveira // Teaching Mathematics Online: Emergent Technologies and Methodologies – USA: Information Science Reference, 2012. – P.238-257.

4. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B5_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0_%D0%BD%D0%BD%D1%8F.

5. Манако А.Ф., Синица Е.М. КТ в обучении: взгляд сквозь призму трансформаций // Международный журнал «Образовательные технологии и общество». – 2012. – Том 15. – № 3. – С. 392 – 414 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ifets.ieee.org/russian/periodical/V_153_2012EE.html.

6. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / авт. кол.; за ред. С. О. Сисоевої. – К, 2001. – 502 с.

7. Долинський Є.В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців / Є.В. Долинський // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Вип. 42 / За заг. ред. проф. Матвієнко О.В. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – С. 202-207.